

Ekoci – eko civilna iniciativa Slovenije, Združenje za trajnostno prihodnost

Ulica Savinjske čete 4, 3310 Žalec, Slovenija; www.ekoci.si; ekoci.si@gmail.com; t: +386 40 203 055
Fb:Ekoci - eko civilna iniciativa Slovenije Oskrbimo Slovenijo - Štafeta semen

Ministrstvo za naravne vire in prostor

gp.mop@gov.si

Dunajska 48

1000 Ljubljana

Žalec, 06.02.2023

POBUDE ZA IZBOLJŠAVE PREDSTAVLJENEGA DPN SAVINJSKA DOLINA - SUHI ALI MOKRI ZADRŽEVALNIKI

V Ekoci - eko civilna iniciativa Slovenije, Združenje za trajnostno prihodnost s somišljeniki, smo skupaj s strokovnjaki preučili DPN SSD, ki je bil predstavljen na javni razpravi in objavljen na povezavi <https://www.gov.si/zbirke/javne-objave/drzavno-prostorsko-nacrtovanje-za-zagotovitev-poplavne-varnosti-v-spodnji-savinjski-dolini/>. Zbrali smo predloge somišljenikov, sodelujočih strokovnjakov raznih področij in nekaterih sodelujočih na javni razpravi in pripravili naslednje pobude in predloge za izboljšanje.

Glede na to, da so v predstavljenem načrtu predvideni posegi, ki bodo trajno spremenili izgled kulturne krajine, mikroklimo in zmanjšali kmetijski, turistični in biotski potencial celotne Savinjske doline ter potencialno zmanjšale vrednost nekaterih nepremičnin v ožjem in širšem vplivnem okolju, predlagamo, **da nadgradite predlagan DPN SSD in vanj vključite predlagane študije, izvedete dopolnilno verzijo načrtov, izdelate tudi 3D načrt in vse skupaj predstavite javnosti.**

Pri tem podajamo naslednje smernice, pobude in predloge.

1. VKLJUČITEV NA NARAVI TEMELJEČIH REŠITEV »NATURE BASED SOLUTIONS«

Predlagamo, da se v projekt vključijo NAPREDNA ZNANJA IN SMERNIC EU z sonaravnimi rešitvami, ki v sedanji verziji niso zaznane, **so pa podlaga za črpanje EU sredstev: »Nature based solutions«, zato je nujno načrte dopolniti.** Iz predstavljenih in objavljenih načrtov ni razvidno, da bi načrtovanje vključevalo rešitve protipoplavne ureditve, ki vključujejo najnovejše trajnostne **sonaravne rešitve ekoremediacij in zeleno-modre infrastrukture po smernicah EU »Nature based solutions«, ki jih je potrebno upoštevati, da lahko projekt sploh kandidira za EU sredstva.**

Linki do povezav: <https://www.gcca.eu/sites/default/files/2020-08/KI0120260ENN.en.pdf>, ki vključujejo naravne rešitve ki s posegi preprečujejo degradacijo narave in ohranjajo biotsko pestrost in zagotavljajo trajnostno rabo prostora iz okoljskega, etičnega, socialnega in ekonomskega vidika.

2. EKOREMEDIACIJE IN ZELENO- MODRA INFRASTRUKTURA

Prosimo, da vključite v **načrtovanje strokovnjake ekoremediacij in drugih strokovnjakov ter pripravite novo verzijo DPN z vključitvijo** teh rešitev (imamo Mednarodni center za ekoremediacije in podjetje Limnos, ki deluje na naravnih rešitev ter več drugih organizacij, ki razumejo delovanje narave). Načrti naj ne vključujejo le gradbeno-inženirskih posegov v okolje, ampak naj vključijo celostni pristop z vključitvijo sonaravnih rešitev, kjer naravni procesi dolgoročno zagotavljajo protipoplavno varnost. Zato predlagamo, da se načrti popravijo in se vanj **vključijo procesi iz narave, ki jih sestavljajo ureditve modro-zelene infrastrukture**, ki služijo dvigu podtalnice, oskrbi zelenim sistemom z vodo, zadrževanju vode s koreninami rastlin in s tem obogatitev zgornjega dela zemlje z vlago proti suši, to omogoča rast avtohtonih rastlin, ki so tudi zavetišče za biodiverzitetu ter blažilci podnebnih nepravilnosti, kar so mokri zadrževalniki, nikakor pa ne suhi, ker so v nasprotju z ritmi narave in ne omogočajo posnemanja delovanja narave. Vode je potrebno zadržati, kjer padejo, da se na številnih mestih padavine vpijejo v zemljo in se tam zadržijo in voda tako opravi več funkcionalno vlogo. S posnemanjem narave se izničijo učinki poplav in suš ter se nadgradi delovanje naravnih ekosistemov kot so travniki, grmišča, zaplate gozdov, močvirja, njivski ekosistemi (manj ali nič suš in povečana rodnost zemlje zaradi več vlage, ki je nujna na oskrbo rastlin, kot prikazuje fotografija.

Foto: Prikaz zeleno modre infrastrukture

Ekoci – eko civilna iniciativa Slovenije, Združenje za trajnostno prihodnost

Ulica Savinjske čete 4, 3310 Žalec, Slovenija; www.ekoci.si; ekoci.si@gmail.com; t: +386 40 203 055
Fb:Ekoci - eko civilna iniciativa Slovenije Oskrbimo Slovenijo - Štafeta semen

Gradivo o tem najdete na povezavi: <https://www.urbaniizziv.si/Portals/urbaniizziv/Clanki/2021/urbani-izziv-2021-32-01-03.pdf?fbclid=IwAR3ommpu9vflHiHSg1xVRn-1EhFZW01Ax5GzkWr8dhZ9-rzLG32ZAt7wJJl>. Nujno je vključiti in dopolniti načrte z ekoremediacijo, ki preventivno in kurativno varuje prostor z vgrajevanjem ekosistemskih ukrepov kot so deževna (mokra) polja, vodni jarki, biodiverzitetni pokrovi ob vodotokih, zeleni pasovi med njivami, pokrajinski matrkxi (mozaična raba tal za dvig bioiverzitet), kar vse pomaga na naravi temelječih sistemom k doseganju protipoplavnega, protipožarnega in protidegradacijskega učnika, o čemer je bilo govora tudi v smernicah na Kongresu o vodah. Gradivo o tem najdete na povezavi http://ksh.fgg.uni-lj.si/kongresvoda/03_prispevki/02_strokovni/24_Ojstersek_Zorcic.pdf. Enostavno in uporabno gradivo z naslovom »Ekoremediacije prihodnost sobivanja s poplavami« je mogoče najti tudi na povezavi https://dijaski.net/gradivo/bio_ref_ekoremediacije_02_predstavitev.

O ekoremediacijah obstaja tudi veliko gradiv, ki že predstavljajo dele strokovne podlage za trajnostno in sonaravno ureditev Spodnje Savinjske doline, če navedemo le nekatera gradiva:

VOVK, Ana. Ekoremediacije vodnih ekosistemov (na reki Ščavnici v občini Razkrižje). *Revija za geografijo*. [Tiskana izd.]. 2020, 15, [št.] 1, str. 109-124, ilustr. ISSN 1854-665X. <https://ff.um.si/wp-content/uploads/RG-29-15-1-08.pdf>. [COBISS.SI-ID 52185347]

VOVK, Ana, VRHOVŠEK, Danijel. Ekoremediacije za doseganje okoljskih ciljev v Sloveniji. *Revija za geografijo*. [Tiskana izd.]. 2007, 3, št. 1/2, str. 39-53, ilustr. ISSN 1854-665X. [COBISS.SI-ID 16096264]

VOVK, Ana. Ecoremediation for soil protection in Slovenia. *Newsletter*. 2014, 2, str. 12-17, ilustr. [COBISS.SI-ID 21576712]

VOVK, Ana. Sonaravne možnosti sanacije pokrajine zaradi naravnih nesreč. V: *Naravne nesreče : njihov vpliv na pokrajino in ljudi*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, 2005. Str. 9. [COBISS.SI-ID 14252808]

VRHOVŠEK, Danijel, VOVK, Ana. Working with nature to protect the environment. V: *Program : [presentation files]*. [Graz: s. n., 2008]. [10] str. [COBISS.SI-ID 17448200]

VOVK, Ana. Ekoremediacije : pristopi popolne sanacije. V: *Mednarodni posvet "48 ur", Rogaška Slatina, 6. 12. 2011 : (gradivo za udeležence mednarodnega posveta)*. Slovenske Konjice: Okoljsko raziskovalni zavod, 2011. Str. 16-40, ilustr. [COBISS.SI-ID 21242632] VOVK, Ana. *Ekoremediacija kopenskih ekosistemov*. Nazarje: GEAart, 2015. 88 str., ilustr. ISBN 978-961-93902-2-1. [COBISS.SI-ID 282707712]

VOVK, Ana. *Ekoremediacija vodnih ekosistemov*. Nazarje: GEAart, 2015. 96 str., ilustr. ISBN 978-961-93902-3-8. [COBISS.SI-ID 282972928]

VOVK, Ana. *Ekoremediacije in podnebne spremembe*. Nazarje: GEAart, 2015. 130 str., ilustr., zvd. ISBN 978-961-93683-5-0. [COBISS.SI-ID 277607424]

VOVK, Ana. *Ekosistemski pogled na prsti*. Nazarje: GEAart, 2015. 142 str., ilustr. ISBN 978-961-93683-6-7. [COBISS.SI-ID 277768448]

Ekoci – eko civilna iniciativa Slovenije, Združenje za trajnostno prihodnost

Ulica Savinjske čete 4, 3310 Žalec, Slovenija; www.ekoci.si; ekoci.si@gmail.com; t: +386 40 203 055
Fb:Ekoci - eko civilna iniciativa Slovenije Oskrbimo Slovenijo - Štafeta semen

Leta 2006 so bile ekoremediacije tudi sklepom predlagane, da se vključijo v strateške dokumente:

Datum: 24. 03. 2006

Zadeva: ZAPISNIK sestanka v petek, dne 24.02.2006 na Ministrstvu za okolje in prostor, s pričetkom ob 10. uri v sejni sobi Ministrstva.

Prisotni: minister Janez Podobnik, dr. med., mag. Bernarda Podlipnik, dr. Danijel Vrhovšek in dr. Ana Vovk Korže.

Opravičeno odsotna: dr. Dušan Plut, mag. Mitja Bricelj.

Sestanek je vodil minister Janez Podobnik.

Dnevni red:

1. Predstavitve možnosti vključitve ekoremediacije (ERM) v strateške in razvojne dokumente RS.
2. Oblikovanje koordinacijske skupine za ERM.
3. Razno.

Dr. Vrhovšek in dr. Vovk Korže sta predstavila možnosti vključitve ERM v razvojne in strateške dokumente države. Dr. Vrhovšek je poudaril vse prednosti ERM in konkretno ponazoril že uveljavljene načine uporabe ERM. Mag. Podlipnikova je povedala, da je potrebno proučiti, v katere predpise se lahko vključijo vsebine iz področja ERM.

Minister Janez Podobnik je predlagal, da se sprejmeta naslednja sklepa:

Sklep 1: ERM se vključijo kot standard v vse dokumente, ki obravnavajo okolje.

Nadalje je govor teknil o možnostih oblikovanja koordinacijske skupine, ki pripravi podroben načrt vsebinskega, finančnega in organizacijskega vključevanja ERM v Strategijo razvoja Slovenije.

Sklep 2: Mag. Bernarda Podlipnik, dr. Vrhovšek in dr. Vovk Korže pripravijo predlog članov koordinacijske skupine za ERM. Skupina bo delovala v okviru MOP in bo pripravila podroben načrt vsebinskega, organizacijskega in finančnega vključevanja ERM v strateške razvojne programe Slovenije.

Sestanek je bil zaključen ob 10.30 uri.

Janez Podobnik
Minister

3. VKLJUČITEV DODATNIH ŠTUDIJ V NAČRTOVANJE

Predlagamo, da naredite dodatne študije, jih vključite v načrtovanje ter nam rezultate le-teh tudi javno predstavite.

3.1 OBSTOJEČI VODNI ZADRŽEVALNIKI

Naprošamo, da najdete možnost rešitve poplavne varnosti mokrih zadrževalnikov na obstoječih vodnih telesih in načrtujete nova vodna telesa kjer je to potrebno s ciljem čim več vode zadržati v strugi, odvečne vode v primeru poplav pa preusmeriti **v vodne mokre zadrževalnike**: jezera, ribnike, vzporedne struge, močvirja.

Prosimo, da pri tem upoštevate potenciale, ki že obstajajo v našem okolju, kot so **Žovneško jezero, Ribnik Vrbje, Bio park, Sušica Trnavca »aktivirati Žalski pragozd« ob Bio parku ter načrtovati in zgraditi nova vodna telesa**. V kolikor obstoječi vodne zadrževalnike ni mogoče povečati, poglobiti ali uporabiti, naj se **novi vodni zadrževalniki načrtujejo na za to primernih mestih**, v soglasju s stroko, občani in Občinami. Le-ti naj bodo načrtovani tako, da bodo zadovoljili več namenom:

- služijo naj za zbiranja vode v primeru poplav,
- nudijo možnost za namakanje za kmetijstvu in tvorbo novega habitata za rastlinske in živalske vrste ter
- preučitev možnost potenciala v razvoj rekreativno turističnih namenov kjer je to smiselno. Pri posegih je potrebno upoštevati tudi obdobje posegov v naravo: v času razmnoževanja npr. ptic (to je okvirno med začetkom aprila in koncem julija) je preusmeritev dodatne (poplavne) vode v obstoječa vodna telesa nesprejemljivo. Zaradi na hitro zvišane gladine vode lahko namreč propade večina gnezd vodnih ptic (npr. na ribniku Vrbje, kjer gnezdi precejšnje število vodnih ptic).

3.2 OPOZORILO: MIKROKLIMA

DNP PREDVIDEVA TUDI DO 6 M VISOKE SUHE ZADRŽEVALNIKE, Savinjska dolina pa je obkrožena v hribi, bo imelo, po mnenju laične javnosti, to imeli velik vpliv na mikroklimo celotne doline - inverzija, možnost znižanja temperatur od 2 do 4 stopinj, inverzija, megla, vetrovi... Kaj to pomeni za bivanje ljudi, okolje, kmetijstvo v ožjem in širšem vplivnem področju ter kako na širšo Savinjsko dolino? Ljudje se sprašujejo, kdo in v kakšnem obsegu in na kakšen način bi bila povrnjena škoda zaradi zmrzali in teh pojavov in v kakšnem nem časovnem obdobju. Kako bo možno dokazovati vplive mikroklimе na zmrzal, točo, vetrove ipd. na posevke?

3.3 OPOZORILO: PODTALNICA IN SUŠA

Ali se bo zaradi suhih zadrževalnikov povečalo tveganje za znižanje podtalnice in vodostaja reke Savinje tudi takrat, ko bi jo potrebovali? Ali se bo podtalnica dvignila tudi ob malce višjih vodah, kot je npr. Bolska, ki je bila kot primer že izpostavljena na javni razpravi? Naprošamo za podatke, za koliko stopinj se bo v poletnih dneh zvišala temperatura reke in kaj to pomeni za floro in favno. Že že sedaj smo v zadnjih dveh letih bili priča, da je na nekaterih mestih voda komaj tekla, zato nas zanima, kako bo v prihodnji kakšen vpliv bi imeli suhi zadrževalniki. Zanima nas tudi v koliko časa predvidevate, da bo voda odtekla iz površin v suhih zadrževalnikih v primeru poplav? In na koliko hiš bi to dodatno vplivalo v primerjavi z današnjim obsegom poplav?

3.4 OPOZORILO: KMETIJSTVO

Menimo, da je potrebno pripraviti oceno tveganja za kmetijstvo, kako nadomestiti več kot cca. 1000 ha ogroženih kmetijskih zemljišč, kaj to pomeni dolgoročno za razvoj več kot 100 potencialno ogroženih kmetij in panogo hmeljarstva na mednarodni ravni, ki sedaj uvršča Slovenijo na 3 mesto po pridelavi hmelja in kaj to pomeni tudi za prehransko varnost Slovenije. Kajti na več kot 1000 ha zemljišč zraste ogromno hrane in ne samo hmelj. Kako bomo nadomestili izgubljena kmetijska zemljišča in kako bomo poskrbeli za kmete, ki bodo ta zemljišča morali nekako nadomestiti?

3.5 OPOZORILO: TRAJNA ŠKODA

Prosimo, da na podlagi študij natančno opredelite, v kakšnem obsegu in na kakšen način bi bila povrnjena škoda, ki jo povzročajo suhi zadrževalniki.

- a) **Mulj:** kdo bo odstranjeval morebitni mulj, skupaj s kontaminiranimi naplavinami toaletnega papirja, olj in nevarnih odpadkov in na kakšen način. Bo za to zadolžena posamezna Občina, Upravljalca voda ali lastniki zemljišč? Kdo bo izvajal fizično ali povrnil škodo in v kakšnem obsegu 100 m, 200 ali več od korita struge (izkušnje kmetov iz Ljubečne, ko še živali ne morejo jesti trave, potem ko morajo kmetje samo odstranjevati mulj so zaskrbljujoče).
- b) **Zmrzal:** kako bo s povrnitvijo in škodo potencialno spremenjenih klimatskih razmer? Ali res lahko hipotetično pričakujemo, da je lahko zaradi inverzije in visokih nasipov ter venca hribov, ki obkrožajo Savinjsko dolino, znižanje temperature zraka od 2-4 stopinj? Kaj bi to pomenilo za Sadjarstvo Mirošan, velikega slovenskega pridelovalca sadja, za ostale kmetijske posevke in kaj za samooskrbo Savinžanov? Poznan je primer Sevnice, kjer se je zaradi nasipov znižala temperatura za 1-2 stopinji, kot je na javni razpravi povedal predstavnik Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano. kar potencialno povzroča večjo možnost pozebe. Prosimo za izdelavo študije v ožjem in širšem območju mikroklima.

-
- c) **Poškodbe cest in infrastrukture zaradi gradnje suhih zadrževalnikov:** zaradi nasipanja več 100.000 ton materiala lahko pričakujemo več uničenih cest, mostov... Kdo in kdaj bo saniral in financiral poškodbe, ki bodo nastale ob potencialni gradnji tako obsežnem posegu - v ožjem področju gradnje kot v širšem (npr. obvozne ceste, mostovi)? Kako bo ta gradbena dela vplivala na vrednost nepremičnin?
- d) **Zmanjšanja vrednosti nepremičnin:** prosimo za projekcijo vpliva izgradnje suhih zadrževalnikov na vrednosti nepremičnin v ožjem in širšem vplivnem področju, v kratkoročnem in dolgoročnem obdobju.
- e) **Ali se bodo res stoletne vode povišale za 12% ? Prosimo, da še enkrat preučite vašo predpostavko za načrtovanje 12% povišanja stoletnih voda,** ki je bila osnova za načrtovanje suhih zadrževalnikov.

Glede na spremenjene podnebne spremembe in opažanj, da se količina vode zmanjšuje, takrat, ko dežuje, pa je pojavlja večjih količinah, kar je posledica tudi človekovega poseganja v naravo, podiranja obrežne vegetacije, ukinjanja mokrišč, podiranja visokodebelnih sadovnjakov, ukinjanje mlak in mejic ipd. Zato vas prosimo za navedbo virov in metod, ki so vam služile za napoved, da se bodo vode Savinje povišale za 12%. Prosimo za morebiten nov izračun na podlagi predloženih dejstev in upoštevanja opažanj prebivalcev, ki so vam bila povedana na javni razpravi v Domu II. slovenskega tabora v Žalcu, ki se ga je udeležilo več kot 300 zavzetih ljudi, ki jim je mar za prihodnost in njihovo dolino.

4. TURIZEM IN GOSPODARSTVO, ZDRAVJE IN ŠPORTNO-REKREACIJSKA DEJAVNOST

Prosim za izvedbo študije, kako bo obstoječi DPN, zaradi spremenjene kulturne in vizualne krajine, vplival na turizem in gospodarstvo iz ekonomskega, socialnega in okoljskega in ekosistemskega vidika. Kaj pomenijo suhi zadrževalniki za dostopnost do športno rekreacijskih dejavnosti, uporabe javnega prostora dostopnosti do reke za prebivalce, kaj pomeni za lovstvo, ribištvo in kako bi vplivalo na zdravje in počutje prebivalcev in obiskovalcev. Predlagamo, da se v projekt vključijo tudi rešitve, ki pozitivno vplivajo na navedena področja.

5. BIOTSKA PESTROST

Prosim za oceno tveganja glede biotske pestrosti vodnega, živalskega in rastlinskega sveta v reki Savinji ob reki na ožjem in širšem območju kulturne in naravne pokrajine Savinjske doline od izvira naprej.

6. UPOŠTEVANJE MNENJ IN PREDLOGOV LJUDI

Naprošamo, da vključite dobronamerne predloge ljudi, ki so vam jih povedali na javnih razpravah: slabe izkušnje zaradi slabega vzdrževanja struge reke Savinje, naplavin in naplavljanje struge, ki zmanjšuje pretočnost vode in je na premalo krajih zadržuje, neprofesionalnih pristopov gospodarjenja z reko in preusmerjanje vode (poplave v Levcu, ob Bolski ipd.). Pričakujemo vključitev v nove načrte in predstavitev ukrepov za izboljšanje za trenutno stanje.

7. NATURA 2000 IN NARAVNE VREDNOTE

Potrebujemo dodatne študije, kako boste zavarovali območje v Kasazah, ki je del Nature 2000. Na tem območju je bilo letos podrtih okoli 230 dreves, namesto, da bi jih obrezali, da bi koreninski sistem še naprej vzdrževali brežino. Kdo bo prevzel odgovornost za sedanje in morebitne nove posege v ta del in kako boste v načrtovanju zagotavljali nedotaknjenost oz. upravljanje s pogoji okolja Natura 2000 v tem pasu?. Na območju predvidenih posegov se nahajata vsaj dve območji Natura 2000, opredeljeni po Direktivi o habitatih (t.i. SAC – Special Areas of Conservation), in sicer SAC Savinja Grušovlje – Petrovče (7 varovanih vrst in habitatnih tipov) ter SAC Ložnica s Trnavo (6 varovanih vrst) (https://www.uradni-list.si/files/RS_-2013-033-01297-OB~P001-0000.PDF). Mogoče je tudi, da bodo posegi imeli daljinski vpliv na še kakšno območje Natura 2000, kar je treba preveriti skladno s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV5539>). Skladno z zakonodajo je treba izvesti celovito presoj o vplivov na okolje, del katere je tudi vpliv ugotavljanja posega na območja Natura 2000 (<https://www.gov.si/teme/celovita-presoja-vplivov-na-okolje/>). V obstoječem, še veljavnem Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015-2020 (<https://natura2000.gov.si/natura-2000/life-upravljanje/program-upravljanja/>) so v Prilogi 6.1 za omenjeni območji Natura 2000 predvideni določeni varstveni cilji, njihova številčna vrednost ter ukrepi, potrebni za zagotavljanje teh ciljev. Za območje Savinja Grušovlje – Petrovče je npr. predvidena naravna hidromorfologija, naravna dinamika prodišč, zadostna prodonosnost in obstoj karbonatnih prodišč vsaj 0,5 m nad povprečno višino voda. Za območje Ložnice s Trnavo je predvideno ohranjanje strukturirane struge in brežin vodotoka, prodnato in skalnato dno vodotoka, zagotavljanje stalne omočenosti vodotoka, naravnega razmerja med hitro in počasi tekočimi deli vodotoka, naravne hidromorfologije voda (tudi potokov v gozdu), obrežne vegetacije ter mnogi drugi ukrepi, vezani na vodotok. Opraviti je treba presoj o, kako bi predvideni posegi vplivali na vse te cilje. Glede na to, da naj bi v kratkem pričel veljati nov Program upravljanja območij Natura 2000 (<https://natura2000.gov.si/novica/v-pripravi-ze-tretji-program-upravljanja-obmocij-nature-2000-v-sloveniji/>), je treba preveriti, kakšne cilje in ukrepe predvideva za omenjeni območji Natura 2000 in kaj to pomeni z vidika načrtovanih posegov. Opozarjamo tudi na velik ornitološki pomen naravne vrednote »Ribnik Vrbje z zaledjem«. Na ribniku namreč potrjeno ali verjetno (občasno ali redno) gnezdi številne vrste, varovane z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (za nekatere vrste uredba varuje tudi njihov habitat – glejte prilogo 2 te uredbe), na primer: čaplja *Ixobrychus minutus*, čopasti ponirek *Podiceps cristatus*, kvakač *Nycticorax nycticorax*, labod grbec *Cygnus olor*,

liska *Fulica atra*, mala tukalica *Zapornia parva*, mali deževnik *Charadrius dubius*, mali ponirek *Tachybaptus ruficollis*, mokož *Rallus aquaticus*, rakar *Acrocephalus arundinaceus*, srpična trstnica *Acrocephalus scirpaceus*, trstni cvrčalec *Locustella luscinioides*, siva gos *Anser anser*, vodomec *Alcedo atthis*, zelenonoga tukalica *Gallinula chloropus*, hkrati pa je območje za nekatere zavarovane vrste tudi pomembno prehranjevališče, npr. za črno štokljo *Ciconia nigra* (vir: spletni portal NOAGS <https://atlas.ptice.si/atlas/index.php?r=user/login>, ogledano dne 5. 2. 2023 ter Mihelič T., Kmecl P., Denac K., Koce U., Vrezec A., Denac D. (ur.) (2019): Atlas ptic Slovenije.

Popis gnezdičk 2002–2017. DOPPS, Ljubljana.). Ribnik ima najverjetneje predpisan določen varstveni režim, ki ga načrtovani posegi na smejo kršiti. Identificirati je treba tudi ostale naravne vrednote na območju posegov ter preveriti njihove varstvene režime (npr. Savinja s pritoki, Lava – potok in druge). Načrtovani posegi morajo te režime spoštovati.

Tako, da predlagamo, da preučite možnost izgradnje dodatnega vodnega telesa na tem področju.

8. MATERIALI ZA NASIP

Želimo, da se v novi javni razpravi predstavijo tudi rešitve, ki smo jih podali ter se prikaže tudi, **od kod se bodo dobavilo več tisoč ton materiala potrebnega za izgradnjo suhih zadrževalnikov** kot ste jih predvideli (glina, kako boste zagotovili, da ne bo kontaminiranih materialov v nasipih, od kod boste dobili tako velike količine zemlje).

9. ODGOVORNOST

Naprošamo, da javno predstavite tudi del izvedbenih načrtov in financiranje, kaj se zgodi, da bi se v primeru obstoječega DPN **ne pridobila sredstva iz EU**, v kolikor ne bodo vključene predlagane rešitve. Kdo bo pokrila dosedanje stroške načrtovanj, ter določite materialne, moralno ter politične odgovornosti v primeru izvedbe po sedanjem predstavljenem DPN, brez upoštevanja naravno varstvene stroke in mnenja ljudi.

10. DOSTOPNOST DO INFORMACIJ

Predlagamo, da v prihodnje objavite na spletni strani: celostne načrte, izvedbene načrte, projekcijo 3D in dodatne študije ter vsa vprašanja in pobude in vaše odgovore nanje, ki so jih poslali na predlog DPN strokovnjaki, posamezniki, institucije in mediji objavili za zagotavljanje celovitosti informiranja.

Ekoci – eko civilna iniciativa Slovenije, Združenje za trajnostno prihodnost

Ulica Savinjske čete 4, 3310 Žalec, Slovenija; www.ekoci.si; ekoci.si@gmail.com; t: +386 40 203 055
Fb: Ekoci - eko civilna iniciativa Slovenije Oskrbimo Slovenijo - Štafeta semen

POMEMBNO: Dobro je, da se zavemo, daje VODA VIR ŽIVLJENJA. BOGASTVO narave in ljudi, ki so se vedno od davnine naprej naseljevali ob rekah. Ali bomo dopustili, da še naprej zaradi ne dovolj domišljenih posegov voda prehitro odteče iz doline ali bomo naredili vse, da služi v dobro tudi takrat kadar so poplave? K sreči je čedalje več ozaveščenih ljudi, ki vedo, da je voda bogastvo, s katerim je potrebno posebno dobro varovati in z njim dobro gospodariti. Tako veliki posegi v naravo kot so predvideni v predlaganem DPN namreč oblikujejo življenja tisočerihi sedanjih in prihodnjih prebivalcev Savinjske doline in širše. Vplivajo na njihovo zdravje, počutje, ekonomski potencial preživetja, razvojne priložnosti in drugo.

Zato je prav, da ljudje prihodnost soustvarjamo s svojim aktivnim delovanjem, saj jo kreiramo žal tudi takrat, kadar smo neaktivni. Dobro je, da vemo kaj bomo zapustili prihodnjim rodovom, zato se splača potruditi za dobro prihodnost. Vsako pozitivno dejanje soustvarjanje trajnostne prihodnosti šteje.

PROŠNJA: Na načrtovalce, odločevalce strokovnjake in zavzete napredne ljudi, ki jim je mar za sedanjost in prihodnost apeliramo, da vsak po svojih močeh naredi vse najboljše kar zna in zmore, da ohranimo naš biser našo reko Savinjo, pritoke in naravo za sedanje in prihodnje rodove in jim omogočamo blagostanje prihodnosti.

Načrtovalce pa pozivamo, da najprej preučijo vse možne rešitve na naravi temelječih rešitev, modro zelene infrastrukture in ekoremediacijskih rešitev in šele nato umeščajo suhe zadrževalnike v okolje.

S spoštovanjem,

Za Ekoci, eko civilno iniciativo Slovenije in somišljenike,

Irena Rotar, predsednica društva z znanstvenimi sodelavci

V vednost:

- Predlagatelj: Ministrovo za okolje in naravne vire
- Ministrovo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano
- Občine spodnje Savinjske doline: Žalec, Prebold, Polzela, Braslovče, Tabor, Vransko, Šmartno ob Paki
- objava na spletnih in družbenih omrežjih in SZJ medijem